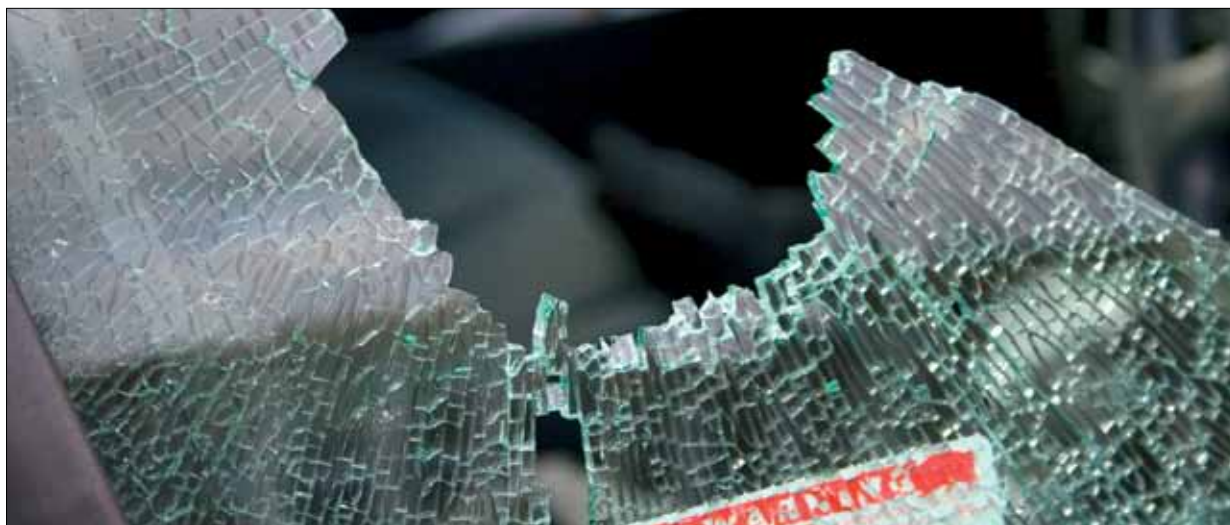

PRIKAZI INOSTRANIH ČLANAKA

KRAĐE AUTOMOBILA UZIMAJU MAHA

Samo tri meseca po izlasku iz fabrike, BMW X5 ukraden je na podzemnom parkingu jednog hotela u Minhenu. Kada se vlasnik posle četiri dana vratio na parking, luksuznog automobila više nije bilo. Od trenutka prijave štete osiguravač je odbijao da štetu naknadi zbog sumnje oko inscenirane krađe i prevare. Slučaj je okončan na višoj instanciji regionalnog suda, kada je dosuđeno da je osiguravač obavezan da odštetu plati. Naime, razlog zbog koga osiguravač nije poverovao u krađu jeste zaštitni elektronski uređaj najnovije generacije, koji je ovo vozilo štitio od lopova. Angažovani veštak, koji je svedočio u sudskom sporu, potvrdio je da bi bilo veoma komplikovano, ali i sasvim moguće pokrenuti vozilo bez originalnog ključa.

U 2009. na primer, broj ukradenih četvorotočkaša u Berlinu porastao je za 38 odsto u odnosu na prethodne godine. Osetan pad broja krađa zabeležen je između 1993. i 2008. godine, što se pripisuje upotrebi elektronskih zaštitnih uređaja koji su u tom trenutku otežavali posao kriminalcima toliko da im je ponekad jedino preostajalo da vozilo utovare na kamion i odnesu ga. Nažalost, to više nije jedini način da se automobil s vrhunskom zaštitom otuđi jer su se kradljivci sada ustremili ka radio i navigacionim sistemima. Poslednjih godina zabeleženi su slučajevi ometanja daljinskog zaključavanja, kada vozilo „ne prepoznaje“ pravi signal. U tom slučaju centralna brava, usled ometanja, ne odgovara na komandu zaključavanja, a vlasnik se spokojno

Da krađe automobila u Nemačkoj uzimaju maha, potvrđuju predstavnici reosiguravajuće kuće „Minhen re“, koji kažu da ova pojava beleži uzlazni trend od pre nekoliko decenija. Godinama su elektronski i mehanički sistemi zaštite bili dobra prevencija bezbednosti motornih vozila. Svakako, klasični alat za obijanje automobila, poput poluga i šrafcižera, pripada prošlosti, a kradljivci se sada ispomažu elektronikom, tako da moderni lopovi razvijaju metode koje su u toj meri napredne da stručnjaci iz ove oblasti predviđaju novi bum krađa automobila.

udaljava od vozila jer misli da je pritiskom na dugme auto stvarno i zaključao. Iz tehničkog centra Nemačkog automobilskeg kluba – ADAC opominju vozače da budu oprezniji i svaki put ručno proveriti da li je daljinska komanda zaključavanja aktivirana. Ukoliko se utvrdi da se pritiskom na dugme daljinskog upravljača ništa ne događa, sprava se, u najboljem slučaju, pokvarila, a vi niste na „nišanu“.

Omiljene metode lopova specijalizovanih za krađu automobila naprednije su nego ikad. Forenzička testiranja u nemačkoj laboratoriji GÖTH ukazuju na trik kojim se najnovija

generacija sistema za otključavanje brava bez ključa, smart kartice, može „prevariti“. Za izvođenje ovakve krađe potrebna su dvojica lopova opremljena specijalnim aktovkama, od kojih jedna ima antenu. Prvi lopov mora biti na metar udaljen od vlasnika automobila, koji u ruci drži smart karticu. On tada prima podatke s kartice i automatski ih prebacuje mobilnim telefonom iz svoje aktovke do aktovke drugog lopova. Drugi lopov mora stajati pored automobila koji će se automatski otključati čim se podaci prebace.

Postoji i drugi rizik od krađe koji je još zastupljeniji, a to je „kloniranje“ ključeva dok se pravi elektronska kopija

daljinskim prenošenjem podataka. Ipak, kriminalci u ovom slučaju moraju bar nakratko doći do ključa, a najčešće „žrtve“ krađa izvedenih na ovaj način jesu iznajmljeni automobili.

Među brojnim metodama krađa je i manipulisanje elektronskim sistemom vozila direktno putem laptopa. Prema izveštaju laboratorije GÖTH, ovaj metod nije komplikovan i pljačka se izvodi za minut i 45 sekundi.

Eksperti iz „Minhena re“, uzimajući u obzir u kojoj je meri metodologija krađa motornih vozila uznapredovala, upozoravaju da će broj ukradenih vozila naglo porasti.

U 2009. u Nemačkoj su ukradena ukupno 37.964 vozila, što je godišnji porast od 0,9 odsto – u brojku su uključena sva motorna vozila od mopeda i motocikala do motornih i teških teretnih vozila. Ukupna naknada po osnovu ove vrste osiguranja u ovoj godini porasla je za 16 odsto ili za 315 miliona evra, dok je prosečan iznos naknade iznosio 8.300 evra.

Elektronski i mehanički uređaji koji onemogućavaju krađu motornih vozila su dobri, ali lopovi uvek uspevaju da doskoče tehnologiji, pa ni automobili s najboljom zaštitom nisu bezbedni. Problem se komplikuje i zbog činjenice da se krađom automobila ne bave samo pojedinci, već na scenu stupaju dobro organizovane bande, uz čiju „pomoć“ vozila brzo napuštaju granice zemlje gde je ovo kriminalno delo počinjeno, kažu u „Minhenu re“.

IZVOR: ECKHARDT SCHÄPER,
„THE LATEST CAR THEFT SCAMS“,
SCHADENSPIEGEL 1/20, STR.30-31

PREVELA I PRIREDILA: ZORANA Z. NIKOLIĆ JOLDIĆ